

(*)Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Información xeral do centro

(*)

Pode atopar toda a información do centro e as titulacións na páxina web:

<https://fccxxt.webs.uvigo.es>

Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección y Conflicto Social

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V08M042V01101	Regulatory Framework for the Protection of Minors	1st	5
V08M042V01102	Measures to Protect Minors at risk and Abandonment	1st	7
V08M042V01103	National and International Adoption of Minors	1st	4
V08M042V01104	Civil Procedure and the Protection of Minors. Voluntary Jurisdiction and Litigation	1st	4
V08M042V01105	The Minor as a Victim of Criminal Acts	1st	5
V08M042V01106	The Minor as an Offender	1st	5
V08M042V01201	Criminal Process of Minors	2nd	5
V08M042V01202	The Socio-Educational Intervention involving Minors at Risk, Unprotected and in Social Conflict	2nd	7
V08M042V01203	Mediation as a Means of Solving Conflicts with Minors	2nd	6
V08M042V01204	Final Year Dissertation	2nd	12

IDENTIFYING DATA				
Marco Normativo da Protección do Menor				
Subject	Marco Normativo da Protección do Menor			
Code	V08M042V01101			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflito Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito privado Dereito público			
Coordinator	Pacho Blanco, Xosé Manuel			
Lecturers	Arias Martínez, María Antonia García Gestoso, María Noemí Pacho Blanco, Xosé Manuel Sánchez Ramos, María Belén			
E-mail	xmpacho@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta asignatura se analizará o marco normativo de protección do menor nos ámbitos internacional, estatal e autonómico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
C1	Capacidade de comprender sistemáticamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacidade de realizar unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables aos menores desprotexidos e en conflito social	C1
	C2
	C3
	C7
Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan os menores desprotexidos e en conflito social, desde unha perspectiva interdisciplinar	C1
	C2

Contidos

Topic	
1. O marco xurídico dos dereitos dos menores. Orixe e fundamento	1.1. O tempo dos Dereitos 1.2. Perspectiva histórica dos dereitos dos menores 1.3. Enfoques teóricos dos dereitos Fundamentais dos menores 1.4. Marco normativo da protección dos menores 1.5. Os dereitos dos menores na práctica dos Tribunais 1.6. Conclusións
2. A protección internacional do menor	A Convención sobre os Dereitos do Neno; o Dereito Internacional Humanitario; instrumentos europeos de protección do menor.
3. Protección constitucional do menor	3. Protección constitucional do menor

4. Normativa estatal e autonómica de protección de menores	Asistencia e protección dos menores polas administracións públicas: Marco normativo. 1. Introducción ao sistema de fontes no ordenamento xurídico español 2. Protección dos menores na CE 2.1. Protección da infancia: art. 39 CE 2.2. Competencia autonómica en materia de protección de menores 3. Normativa estatal e autonómica de protección do menor 4. O dereito dos menores a recibir asistencia e protección das Administracións públicas 5. Protección do menor: competencias da Administración autonómica e local 5.1. Administración autonómica 5.2. Administración municipal Réxime xurídico dos centros de atención a menores 1. Delimitación conceptual dos servizos sociais como servizo público 2. Dereitos dos cidadáns ao acceso e ás prestacións sociais 3. Posición xurídica do usuario durante a realización das prestacións 4. Quen son titulares do dereito de acceso aos servizos sociais? 5. Catálogo de servizos sociais 6. Réxime de intervención da Administración neste tipo de servizos 7. Formas de prestación
5. Estatuto xurídico do menor estranxeiro	5.1. A protección xurídica da infancia no ordenamento xurídico español 5.2. Réxime xurídico dos menores estranxeiros non acompañados 5.3. A inmigración infantil e os dereitos dos menores estranxeiros 5.4. Debates e problemas sobre a protección dos menores estranxeiros

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo previo	0	25	25
Traballo tutelado	0	30	30
Resolución de problemas	0	13	13
Estudo de casos	0	13	13
Prácticas con apoio das TIC	0	4	4
Lección maxistral	20	20	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo previo	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio de forma autónoma por parte do alumnado.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia, prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Resolución de problemas	O profesorado atenderá personalizadamente ou en grupo a actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos	O profesorado atenderá personalizadamente ou en grupo a actividade encamiñada á análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas con apoio das TIC	O profesorado atenderá personalizadamente ou en grupo as actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Estudo previo	O profesorado atenderá personalizadamente ou en grupo as actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballo tutelado	O profesorado atenderá personalizadamente ou en grupo o traballo co que o estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción.	40	C1 C2 C3 C7
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas mediante a aplicación dos coñecementos adquiridos, da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, e adestrarse en procedementos alternativos de solución. O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara investigacións, memorias, resumos de lecturas e conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción.	20	C1 C2 C3 C7
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Charla aberta entre un grupo de estudantes. Poderá centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.	40	C1 C2 C3 C7

Other comments on the Evaluation

ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

Para que o estudantado sexa avaliado deberá asistir como mínimo ao 75% das clases. O estudantado que, puntualmente e por motivos xustificadas, non poida completar a asistencia ao 75% das clases, deberá porse en contacto coa persoa coordinadora da materia, quen avaliará se esa puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen.

Pola asistencia a clase o estudantado poderá obter ata un 40% da cualificación final. O 60% restante da cualificación final resultará da avaliación dos traballos ou actividades establecidas polo profesorado baixo supervisión do Coordinación da

materia, coas seguintes porcentaxes: 40% para o traballo tutelado, e un 20% dun caso práctico ou similar.

ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non asista ao mínimo do 75% das sesións da materia e que, no seu caso, non xustifique debidamente a falta de asistencia puntual e imprevisible, poderá obter o 100% da cualificación realizando unha proba final de avaliación, teórica e/ou práctica, que lle indicará a coordinación da materia, na convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria fixada ao efecto, ademais de entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso, se así llo indicara a persoa responsable.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BOBBIO, Norberto, **El tiempo de los derechos**, Editorial Sistema, 1991

ADROHER BIOSCA, S., **La protección de los menores emigrantes, refugiados y desplazados en el derecho español**, Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Social, 1999

ÁLVAREZ VÉLEZ, I. - CALVO BLANCO, E. (eds.), **Derechos del Niño: ONU, Conferencia de la Haya, Derecho Internacional humanitario, Consejo de Europa, Unión Europea, Organización de los Estados Americanos y Organización para la Unidad de África**, Editorial MacGraw-Hill, 1998

Complementary Bibliography

FERRAJOLI, L., **Derechos y garantías: La ley del más débil**, Editorial Trotta, 2016

DE SOUSA SANTOS, BOAVENTURA, **De la mano de Alicia. Lo social y lo político en la postmodernidad**, Editorial Uniandes, 2011

ELÍAS MÉNDEZ, C., **La protección del menor inmigrante desde una perspectiva constitucional**, Tirant lo Blanch, 2002

FÁBREGA RUÍZ, C., **Protección jurídica del menor inmigrante**, Editorial Colex, 2001

GARCÍA VÁZQUEZ, S., **El estatuto jurídico-constitucional del extranjero en España**, Tirant lo Blanch, 2007

SENOVILLA HERNÁNDEZ, D., **El estatuto jurídico de los menores extranjeros no acompañados en el Derecho español y francés**, Revista de derecho migratorio y extranjería,

SENOVILLA HERNÁNDEZ, D., **Menores no acompañados y separados en Europa. Un estudio comparado de seis países**, Menores migrantes sin referentes familiares..., 2009

CALVO GARCÍA, M. - FERNÁNDEZ SOLA, N., **Los derechos de la infancia y de la adolescencia**, Mira Editores, 2000

CAMPOY CERVERA, I., **La fundamentación de los derechos de los niños. Modelos de reconocimiento y protección**, Editorial Dykinson, 2006

PACHO BLANCO, X. M., **Menores extranjeros no acompañados. Del marco legal a los derechos fundamentales**, Capítulo de Libro - Nuevas normatividades: inteligencia artificial, derecho y género, Thomson Reuters Aranzadi, 2021

PACHO BLANCO, X. M., **Autonomía de la voluntad y derechos de los menores: transexualidad e interés superior del menor**, Capítulo de libro - Derecho, desarrollo y nuevas tecnologías, Thomson Reuters Aranzadi, 2019

Bases de datos de Aranzadi, **Legislación y jurisprudencia**,

Bases de datos del Tribunal Constitucional, **Sentencias del Tribunal Constitucional**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Adopción Nacional e Internacional de Menores/V08M042V01103

O Menor como Infractor/V08M042V01106

O Menor como Víctima de Feitos Delictivos/V08M042V01105

A Intervención Socio-Educativa con Menores en Situación de Risco, Desprotección e Conflicto Social/V08M042V01202

A Mediación como Medio de Solución de Conflictos con Menores/V08M042V01203

Medidas de Protección do Menor en Situación de Risco e Desamparo/V08M042V01102

Procedementos Cívís e Protección de Menores. Xurisdicción Voluntaria e Contenciosa/V08M042V01104

Proceso Penal de Menores/V08M042V01201

IDENTIFYING DATA**Medidas de Protección del Menor en Situación de Riesgo y Desamparo**

Subject	Medidas de Protección del Menor en Situación de Riesgo y Desamparo			
Code	V08M042V01102			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección y Conflicto Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	7	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castellano Gallego			
Department	Análisis e intervención psicosocioeducativa Derecho privado Derecho público Sociología, ciencia política y de la administración y filosofía			
Coordinator	Martínez Hens, Elena			
Lecturers	Casado Neira, David Estévez Abeleira, Teresa Dolores Fariña Rivera, Francisca Martínez Hens, Elena Martínez Táboas, María Teresa Noriega Rodríguez, Lidia			
E-mail	mhens@uvigo.es			
Web				
General description	En esta materia se realiza un estudio sobre el régimen protector al menor de edad en situación de riesgo y desamparo instaurado por el ordenamiento jurídico. Para ello es preciso determinar qué entiende el legislador como situaciones que provocan la desprotección de los menores de edad y cuáles son los mecanismos que legalmente se han establecido para su superación. Debido a la amplitud de supuestos en los que el menor puede encontrarse, se ha dividido la materia en diferentes apartados en los que se analiza, de forma puntual, la problemática específica. En referencia al contenido de la materia, señalar que se analizarán las normativas en vigor y para observar su aplicación práctica se comentarán diversas resoluciones administrativas y judiciales.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code	
B1	capacidad de síntesis y análisis
B2	capacidad de aprender de forma autónoma
B3	capacidad de gestión de la información
B4	capacidad de organizar y planificar
B5	capacidad de resolver problemas de forma efectiva
B6	capacidad de argumentar y rebatir ideas, aplicando un pensamiento crítico y lógico
B7	capacidad de investigar de forma colaborativa
B8	preocupación por la calidad
B9	comportarse de forma ética y con responsabilidad social como ciudadano y como investigador
B10	comunicarse de manera efectiva en el ámbito académico e investigador
B11	trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada e interdisciplinar
B12	capacidad de captar y aprovechar con eficiencia los recursos destinados a la investigación
C1	Capacidad de comprender sistemáticamente la situación jurídica y social de los menores desprotegidos y en conflicto social
C2	Capacidad de realizar una evaluación y análisis crítico de la normativa vigente y de los mecanismos de intervención psico-social aplicables a los menores desprotegidos y en conflicto social
C3	Capacidad de aplicar los conocimientos adquiridos y de resolver problemas que afectan a los menores desprotegidos y en conflicto social, desde una perspectiva interdisciplinar
C4	Dominar habilidades y métodos de investigación específicamente relacionados con los menores desprotegidos y en conflicto social
C5	Capacidad de concebir, diseñar y poner en práctica, con seriedad académica, un proceso de investigación en el ámbito de los menores desprotegidos y en conflicto social
C6	Capacidad de comunicar y compartir con la comunidad académica y la sociedad en general los resultados de la investigación para su aprovechamiento efectivo

- C7 Capacidad de realizar un análisis crítico y debatir en foros de carácter científico e investigador propuestas e ideas nuevas surgidas en el referido ámbito de estudio
- C8 Capacidad de incentivar e impulsar en contextos académicos y profesionales la investigación en el ámbito de los menores desprotegidos y en conflicto social

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Conocimiento por parte del estudiante de los aspectos teóricos y prácticos de los menores de edad en situación de riesgo y desamparo. El alumno podrá profundizar en temas tales como, entre otros, el acogimiento de menores y la protección del menor en las situaciones de crisis de pareja y de discapacidad.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contenidos

Topic	
Estatuto jurídico del menor: evolución histórica.	Cambios legislativos en la protección del menor. Evolución histórica y configuración actual.
Indicadores de desprotección familiar y social de los menores.	La familia contemporánea. Definición y tipología familiar. Familias funcionales, disfuncionales y desestructuradas. El menor en situación de exclusión social. Causas, factores de riesgo social y tipos de exclusión social y/o marginación social del menor. Indicadores de desprotección familiar y social de los menores.
Situaciones de riesgo y desamparo. Guarda. Acogimiento.	Diferenciación entre las situaciones de riesgo y desamparo. La guarda administrativa. El acogimiento familiar y residencial. Novedades en la legislación actual.
Protección del menor en situaciones de crisis de pareja. Medidas de protección del menor con discapacidad.	Medidas de apoyo al menor con discapacidad. El interés del menor. Custodia individual y custodia compartida. Legislación estatal y autonómica.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas de forma autónoma	0	89	89
Lección magistral	24	0	24
Examen de preguntas objetivas	1	61	62

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

Description

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividad en la que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia. El alumno debe desarrollar las soluciones adecuadas mediante la aplicación de los conocimientos adquiridos, de la información disponible y la interpretación de los resultados. Análisis de un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, y entrenarse en procedimientos alternativos de solución. El estudiante, de manera individual o en grupo, elabora un documento sobre la temática de la materia o prepara investigaciones, memorias, resúmenes de lecturas y conferencias, etc. Generalmente se trata de una actividad autónoma del/s estudiante/s que incluye la búsqueda y recogida de información, lectura y manejo de bibliografía, redacción...
Lección magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante. Charla abierta entre un grupo de estudiantes. Puede centrarse en un tema de los contenidos de la materia, en el análisis de un caso, en el resultado de un proyecto, ejercicio o problema desarrollado previamente en una sesión magistral...

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección magistral	El profesor atenderá y resolverá las dudas individualmente o en grupo, en relación a la materia, no solo en el aula y en las tutorías en el despacho, sino también a través de correo electrónico e en el campo virtual. El objetivo es proporcionar a los alumnos la orientación, el apoyo e la motivación necesarios en proceso de aprendizaje.
Resolución de problemas de forma autónoma	Para un mejor aprendizaje de la materia por parte del alumnado, el profesor resolverá aquellas dificultades que les surjan respecto de la materia, así como de aquellos trabajos y ejercicios que realicen de forma individual. El profesor atenderá a los alumnos en el aula, en tutorías en el despacho y a través del correo electrónico y en el campo virtual.

Evaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividad en la que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia. El alumno debe desarrollar las soluciones adecuadas mediante la aplicación de los conocimientos adquiridos, de la información disponible y la interpretación de los resultados. Análisis de un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, y entrenarse en procedimientos alternativos de solución. El estudiante, de manera individual o en grupo, elabora un documento sobre la temática de la materia o prepara investigaciones, memorias, resúmenes de lecturas y conferencias, etc. Generalmente se trata de una actividad autónoma del/os estudiante/s que incluye la búsqueda y recogida de información, lectura y manejo de bibliografía, redacción...	40	C1 C3 C8
Lección magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante. Charla abierta entre un grupo de estudiantes. Puede centrarse en un tema de los contenidos de la materia, en el análisis de un caso, en el resultado de un proyecto, ejercicio o problema desarrollado previamente en una sesión magistral...	40	C1 C4 C7 C8
Examen de preguntas objetivas	(*)Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	20	C1 C4 C8

Other comments on the Evaluation

A) ALUMNADO SISTEMA DE EVALUACIÓN CONTINUA.

1. Para que el/a alumno/la sea evaluado por el sistema de evaluación continua, deberá asistir como mínimo al 75% de las sesiones de la asignatura. El alumno/a que puntualmente y por motivos imprevisibles y debidamente justificados no pueda completar este porcentaje de asistencia deberá ponerse en contacto por escrito al respectivo coordinador/a de la asignatura y este/a valorará si la puntual falta de asistencia puede ser suplida por los métodos de evaluación que se le indiquen.

2) Por la asistencia a clase el/a alumno/a podrá obtener hasta un 40% de la calificación final. El 60% restante de la calificación final resultará de la evaluación de los trabajos y de las actividades establecidas por el profesorado bajo la supervisión del coordinador/la de la asignatura. En concreto, por resolución de problemas de forma autónoma un 40 % y examen de preguntas objetivas un 20%.

3) En la convocatoria extraordinaria el/a alumno/a deberá entregar los trabajos y actividades exigidas en la materia al largo del curso, y además deberá presentarse la una prueba final, teórica y/o práctica que le indicará el coordinador/la de la asignatura.

B) ALUMNADO SISTEMA EVALUACIÓN NO CONTINUA: el alumno/a que no asista como mínimo al 75% de las sesiones de la asignatura y que en su caso justifique debidamente la falta de asistencia puntual e imprevisible podrá obtener el 100% de la calificación realizando una prueba final de evaluación, teórica y práctica que le indicará el coordinador de la asignatura en la convocatoria común y/o extraordinaria fijada al efecto además de entregar los trabajos y actividades exigidas en la materia a lo largo del curso, si así se lo indica el coordinador/la de la asignatura.

C) PRUEBAS DE EVALUACIÓN: Las fechas y horarios de las pruebas de la evaluación se especificará en el calendario aprobado en su caso por la Comisión académica del Máster para el curso 2024-2025.

Fuentes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Caparrós Civera y Jiménez-Aybar, **El acogimiento familiar. Aspectos jurídicos y sociales**, 2001,

De Andrés Irazazábal y Hernández Catalán, **Filiación, adopción y otras formas de protección de menores**, 2006,

García Garnica, **Aspectos actuales de la protección jurídica del menor**, 2008,

Díez García, **Desamparo de menores y acogimiento**, 1999,

Feliu Rey, **Comentarios a la Ley de adopción**, 1989,

Fluiters Casado, **Acogimiento y adopción**, 1996,

Linacero de la Fuente, **Protección jurídica del menor**, 2001,

Múñoz Rojas, **Perspectiva judicial del acogimiento y la adopción**, 1989,

Pérez Álvarez, **La nueva adopción**, 1989,

Serrano Ruiz-Calderón, **Abandono y desamparo de menores en el Derecho civil español**, 2004,

Vivancos Sánchez, **Constitución de la tutela automática tras la declaración de desamparo**, 2000,

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA				
Adopción Nacional e Internacional de Menores				
Subject	Adopción Nacional e Internacional de Menores			
Code	V08M042V01103			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflito Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Velázquez Pérez, Rafael Andrés			
Lecturers	Mariño de Andrés, Ángel Manuel Martínez Hens, Elena Velázquez Pérez, Rafael Andrés			
E-mail	randres@uvigo.es			
Web				
General description	Estudo da adopción nacional e internacional de menores			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	capacidade de síntesis e análise
B2	capacidade de aprender de forma autónoma
B5	capacidade de resolver problemas de forma efectiva
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C4	Dominar habilidades e métodos de investigación especificamente relacionados cos menores desprotexidos e en conflito social
C5	Capacidade de concebir, deseñar e por en práctica, con seriedade académica, un proceso de investigación no ámbito dos menores desprotexidos e en conflito social
C6	Capacidade de comunicar e compartir coa comunidade académica e a sociedade en xeral os resultados da investigación para o su aproveitamiento efectivo

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Adquisición de coñecementos xurídicos para resolver problemas que afectan aos menores desprotexidos	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B1
	B2
	B5
	C3

Desenvolvemento de habilidades e métodos de investigación xurídica especificamente relacionados cos menores desprotexidos	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B5 C4
Incremento da capacidade para abordar un proceso de investigación xurídica no ámbito dos menores desprotexidos.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B5 C5
Desenvolvemento das habilidades de comunicación dos resultados da investigación para o seu aproveitamento efectivo pola sociedade e a comunidade científica.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B5 C6

Contidos

Topic	
I. A adopción nacional: introdución.	I. A adopción nacional: introdución.
II. Suxeitos da adopción	II. Suxeitos da adopción
III. Constitución da adopción	III. Constitución da adopción
IV. Efectos da adopción	IV. Efectos da adopción
V. Extinción da adopción	V. Extinción da adopción
VI. A adopción por persoas homosexuais	VI. A adopción por persoas homosexuais
VII. Dereito do fillo a coñecer a súa orixe biolóxica	VII. Dereito do fillo a coñecer a súa orixe biolóxica
VIII. A adopción internacional: fontes	VIII.1.: O Convenio da Haia de 1993 sobre protección do neno e cooperación de autoridades en materia de adopción (introdución). VIII.2.: A Lei española 54/2002 sobre adopción internacional (introdución).
IX. Competencia xudicial internacional para constituír unha adopción en España.	IX.1.: A competencia de xuíces e tribunais españois. IX.2.: A competencia dos cónsules. IX.3.: A cooperación entre autoridades.
X. Lei aplicable á adopción por autoridades españolas.	X.1.: Determinación da lei reitora da adopción. X.2.: Ámbito da lei aplicable.
XI. Recoñecemento de decisións de adopción constituídas por autoridades estranxeiras	XI. 1.: Condicións para o recoñecemento. XI. 2.: Procedemento para o recoñecemento.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas de forma autónoma	0	86	86
Lección maxistral	12	0	12
Resolución de problemas	1	1	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Resolución de problemas	

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Enténdese por atención personalizada o tempo que cada profesor reserva para atender e resolver dúbidas ao alumnado en relación a unha materia concreta. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas	

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.	30	C3 C4 C5 C6
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	40	B2 B5 C3 C4 C5 C6
Resolución de problemas	Exame de preguntas obxetivas para avaliar a capacidade de comprensión do alumnado máis a habilidade para resolver problemas básicos.	30	B1 B2 B5 C3 C4 C5 C6

Other comments on the Evaluation

A) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

1º Para que o alumno/a sexa avaliado polo sistema de avaliación continua deberá asistir, como mínimo, ao 75% das sesións da materia. O alumno/a que puntualmente por motivos imprevisibles e debidamente xustificados non poida completar esta porcentaxe de asistencia, deberá comunicalo por escrito ao respectivo/a coordinador/a da materia, e este/a valorará se a puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen. 2º Por a asistencia a clase o alumno/a poderá obter hasta un 40% da calificación final. O 60% restante da calificación final resultará da avaliación dos traballos ou actividades establecidas por o profesorado baixo supervisión da Coordinador/a da asignatura, en concreto, un 30% do estudo de casos e un 30% do exame de preguntas obxetivas. 3º Na convocatoria extraordinaria, o alumno/a deberá entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e, ademais, terá que presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica que lle indicará o coordinador/a da materia.

B) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA:

O alumno/a que non asista ao mínimo do 75% das sesións da materia e que, no seu caso, non xustifique debidamente a falta de asistencia puntual e imprevisible, poderá obter o 100% da cualificación realizando unha proba final de avaliación, teórica e/ou práctica, que lle indicará o coordinador/a da materia, na convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria fixada ao efecto, ademais de entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso, se así lle indicara o coordinador/a da materia.

C) PROBAS DE AVALIACIÓN: As datas e horarios das probas de avaliación especifícanse no calendario que para o curso aprobe ao efecto a Comisión Académica do Máster, que se publican na páxina web do título.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Rodríguez Benot y González Marín, **Estudios sobre adopción internacional**, 2001,

González Martín, Nuria, **Adopción internacional: la práctica mediadora y los acuerdos bilaterales**, 2006,

Feliu Rey, **Comentarios a la Ley de adopción**, 1989,

De Andrés Irazazábal y Hernández Catalán, **Filiación, adopción y otras formas de protección de menores**, 2006,

Ortiz Vidal, María Dolores, **La adopción internacional tras la Ley 26/2015**, 1, Tirant lo Blanch, 2020

Francisco J. Garcimartín Alférez, **Derecho Internacional privado**, Última, Aranzadi, S.A.U, 2022

VV.AA, **Legislación básica de Derecho internacional privado**, Última, Civitas / Aranzadi / Comares, 2022

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Procedementos Cívís e Protección de Menores. Xurisdición Voluntaria e Contenciosa				
Subject	Procedementos Cívís e Protección de Menores. Xurisdición Voluntaria e Contenciosa			
Code	V08M042V01104			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflito Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público			
Coordinator	Otero Otero, Blanca			
Lecturers	Otero Otero, Blanca Sarabia García, María Jesús			
E-mail	blotero@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia se estudian os aspectos procesuais das institucións de protección de menores (desamparo, acollemento, adopción...), tanto de xurisdición voluntaria como contenciosa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B1	capacidade de síntesis e análise
B2	capacidade de aprender de forma autónoma
B3	capacidade de xestión da información
B5	capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B6	capacidade de argumentar e rebatir ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico
B9	comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como investigador
B10	comunicarse de maneira efectiva no ámbito académico e investigador
C1	Capacidade de comprender sistematicamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C6	Capacidade de comunicar e compartir coa comunidade académica e a sociedade en xeral os resultados da investigación para o su aproveitamiento efectivo
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Coñecemento por parte do alumnado das particularidades dos procesos civís de protección de menores así como familiarizarse co seu funcionamento práctico.	A2
	A3
	B1
	B2
	B3
	B5
	B6
	B9
	B10
	C1
	C2
	C3
	C6
	C7

Contidos

Topic	
Procedementos de xurisdicción voluntaria en materia de protección de menores.	1.- Normas comúns aos expedientes de xurisdicción voluntaria. 2.- Expedientes de xurisdicción voluntaria en materia de persoas: a.- Autorización ou aprobación xudicial do recoñecemento da filiación non matrimonial. b.- Habilitación para comparecer en xuízo e designación de defensor xudicial. c.- A adopción. d.- A tutela de menores. 3.- Expedientes de xurisdicción voluntaria en materia de familia: intervención xudicial en relación coa patria potestade.
Procesos contenciosos en materia de protección de menores	1.- Oposición a resolucións administrativas en materia de protección de menores. 2.- Procedemento para determinar a necesidade de asentimento na adopción. 3.- Procedemento para acordar a extinción das funcións tuitivas do adoptante. 4.- Procedemento de extinción da adopción. 5.- Procedemento para declarar a nulidade da adopción. 6.- incidencia da violencia de xénero nos procesos civís de protección de menores.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	13	32	45
Estudo de casos	2	18	20
Estudo previo	0	34	34
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Estudo previo	Procura, lectura e estudo de lexislación, doutrina e xurisprudencia que se realizará polo alumnado de forma autónoma.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as individualmente ou en grupos reducidos, poderán consultar co profesor as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos das materias ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Estudo de casos	No horario de tutorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as individualmente ou en grupos reducidos, poderán consultar co profesor as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos das materias ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Estudo previo	No horario de tutorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as individualmente ou en grupos reducidos, poderán consultar co profesor as dudas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos das materias ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
---------------	--

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Lección maxistral	Valórase a asistencia ás sesións maxistrais e a participación do alumno/a nos debates que se susciten na aula.	40	B1 B2 B3 B5 B6 B10	C6 C7	
Estudo de casos	Valórase a preparación por parte do alumno/a dos casos presentados polo profesor/a e a súa participación nos debates que sobre eles se susciten na aula	30	A2 A3	B1 B2 B3 B5 B6	C1 C2 C3
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30		B3 B5 B6	C3 C6

Other comments on the Evaluation

A) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

1º Para que o alumno/a sexa avaliado polo sistema de avaliación continua deberá asistir, como mínimo, ao 75% das sesións da materia. O alumno/a que puntualmente por motivos imprevisibles e debidamente xustificadas non poida completar esta porcentaxe de asistencia, deberá comunicalo por escrito ao respectivo/a coordinador/a da materia, e este/a valorará se a puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen.

2º Pola asistencia a clase o alumno/a poderá obter ata un 40% da cualificación final. O 60% restante da cualificación final resultará da avaliación dos traballos ou actividades establecidas polo profesorado baixo supervisión do Coordinador/a da materia; en concreto, un 30% do estudo de casos e un 30% do exame de preguntas obxectivas.

3º Na convocatoria extraordinaria, o alumno/a deberá entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e, ademais, terá que presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica que lle indicará o coordinador/a da materia.

B) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA:

O alumno/a que non asista ao mínimo do 75% das sesións da materia e que, no seu caso, non xustifique debidamente a falta de asistencia puntual e imprevisible, poderá obter o 100% da cualificación realizando unha proba final de avaliación, teórica e/ou práctica, que lle indicará o coordinador/a da materia, na convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria fixada ao efecto, ademais de entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso, se así llo indicara o coordinador/a da materia.

C) PROBAS DE AVALIACIÓN:

As datas e horarios das probas de avaliación especifícanse no calendario que para o curso aprobe ao efecto a Comisión Académica do Máster, que se publican na páxina web do título.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Esther González Pillado; Pablo Grande Seara, **Aspectos procesales civiles de la protección del menor**, 2ª, 2006

Calaza López, **Jurisdicción voluntaria. Ley 15/2015, de 2 de julio, de la Jurisdicción Voluntaria**, 2022

Linacero De la Fuente, **Tratado de Derecho de Familia. Aspectos sustantivos. Procedimientos. Jurisprudencia. Formularios**, 2021

Ruiz Pereda, B., **Protección de menores. Guía para formadores**, 2021

De Priego Fernández, V., **Protección jurídica de las personas menores de edad. Un estudio multidisciplinar**, Dykinson, 2023

Grupo Iberley, **La jurisdicción voluntaria paso a paso.**, Iberley, 2021

Banacloche Palao, J., **Los expedientes y procedimientos de jurisdicción voluntaria**, La Ley, 2020

Complementary Bibliography

M. Linacero de la Fuente, **Protección jurídica del menor**, 2001

J. Moreno-Torres Sánchez, **Modificaciones del sistema de protección a la infancia y adolescencia: guía para profesionales y agentes sociales**, 2015

López Azcona, **Luces y sombras del nuevo marco jurídico en materia de acogimiento y adopción de menores: a propósito de la Ley Orgánica 8/2015 y la Ley 26/2015 de modificación del sistema de protección a la infancia**, 2016

Martínez García, Clara, **Los sistemas de protección de menores en la España de las autonomías: situación de riesgo y desamparo de menores**, Dykinson, 2014

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Marco Normativo da Protección do Menor/V08M042V01101

Medidas de Protección do Menor en Situación de Risco e Desamparo/V08M042V01102

IDENTIFYING DATA**O Menor como Vítima de Feitos Delitivos**

Subject	O Menor como Vítima de Feitos Delitivos			
Code	V08M042V01105			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflito Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público			
Coordinator	García Mosquera, Marta			
Lecturers	García Mosquera, Marta			
E-mail	mmosquera@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia abórdanse os principais delitos que teñen como vítima a un menor de idade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	capacidade de síntesis e análise			
B2	capacidade de aprender de forma autónoma			
B3	capacidade de xestión da información			
B4	capacidade de organizar e planificar			
B5	capacidade de resolver problemas de forma efectiva			
B6	capacidade de argumentar e rebatir ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico			
B7	capacidade de investigar de forma colaborativa			
B9	comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como investigador			
B10	comunicarse de maneira efectiva no ámbito académico e investigador			
B11	traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada e interdisciplinar			
C1	Capacidade de comprender sistematicamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social			
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social			
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar			
C4	Dominar habilidades e métodos de investigación especificamente relacionados cos menores desprotexidos e en conflito social			
C6	Capacidade de comunicar e compartir coa comunidade académica e a sociedade en xeral os resultados da investigación para o su aproveitamento efectivo			
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo			
C8	Capacidade de incentivar e impulsar en contextos académicos e profesionais a investigación no ámbito dos menores desprotexidos e en conflito social			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer a protección penal dispensada aos menores de idade na regulación vixente. Ser capaz de identificar as situacións nas que un menor de idade pode ser vítima de delitos e de aportar solucións xurídicas tendo en conta a realidade social.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C6 C7 C8

Contidos

Topic	
1. Delitos contra a integridade física e psíquica da infancia e adolescencia	1.1. Malos tratos físicos e psíquicos: o delito de lesións. Tipos básicos e agravados. 1.2. A violencia habitual no ámbito familiar, e a infancia e adolescencia en contextos de violencia de xénero. 1.3. Acoso escolar.
2. Tutela penal da infancia e adolescencia na esfera sexual	2.1. Agresións sexuais 2.2. Prostitución e corrupción de menores. Pornografía infantil
3. Delitos contra os dereitos e deberes familiares	3.1. Quebrantamento dos deberes de custodia e inducción de menores ao abandono de domicilio 3.2. Sustracción de menores 3.3. Abandono de familia, menores ou persoas con discapacidade necesitadas de especial protección.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas de forma autónoma	0	65	65
Lección maxistral	20	0	20
Traballo tutelado	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo consistente nun cuestionario de 50 preguntas tipo test, que o alumnado deberá entregar no prazo indicado pola docente, e referido a cuestións relativas aos contidos da materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, e participación activa do alumnado nas sesións presenciais.
Traballo tutelado	Elaboración, exposición oral e entrega dun traballo de investigación sobre un tema relacionado coa materia e proposto pola docente. O traballo será elaborado en grupos de 2-3 persoas. O alumnado contará con material de apoio que será proporcionado pola docente (bibliografía, fontes de información e outros materiais).

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Titorías individuais, previa solicitude por parte do alumnado.
Resolución de problemas de forma autónoma	Titorías individuais, previa solicitude por parte do alumnado.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo consistente nun cuestionario de 50 preguntas tipo test, que o alumnado deberá entregar no prazo indicado pola docente, e referido a cuestións relativas aos contidos da materia.	20	C1 C2 C3 C4 C6 C7 C8
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, e participación activa do alumnado nas sesións presenciais.	40	C1 C2 C3 C4 C6 C7 C8
Traballo tutelado	Elaboración, exposición oral e entrega dun traballo de investigación sobre un tema relacionado coa materia e proposto pola docente. O traballo será elaborado en grupos de 2-3 persoas. O alumnado contará con material de apoio que será proporcionado pola docente (bibliografía, fontes de información e outros materiais).	40	

Other comments on the Evaluation

A) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

1º Para que o alumno/a sexa avaliado polo sistema de avaliación continua deberá asistir, como mínimo, ao 75% das sesións da materia. O alumno/a que puntualmente por motivos imprevisibles e debidamente xustificados non poida completar esta porcentaxe de asistencia, deberá comunicalo por escrito ao respectivo/a coordinador/a da materia, e este/a valorará se a puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen.

2º Pola asistencia a clase o alumno/a poderá obter ata un 40% da cualificación final. O 60% restante da cualificación final resultará da avaliación do traballo tutelado (40%) e do traballo autónomo do cuestionario tipo test (20%).

3º Na convocatoria extraordinaria, o alumno/a deberá entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e, ademais, terá que presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica que lle indicará o coordinador/a da materia.

B) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA:

O alumno/a que non asista ao mínimo do 75% das sesións da materia e que, no seu caso, non xustifique debidamente a falta de asistencia puntual e imprevisible, poderá obter o 100% da cualificación realizando unha proba final de avaliación, teórica e/ou práctica, que lle indicará o coordinador/a da materia, na convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria fixada ao efecto, ademais de entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso, se así lle indicara o coordinador/a da materia.

C) PROBAS DE AVALIACIÓN:

As datas e horarios das probas de avaliación especifícanse no calendario que para o curso aprobe ao efecto a Comisión Académica do Máster, que se publican na páxina web do título.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Silva Sánchez, Jesús-María (Dir.), **Lecciones de Derecho Penal. Parte Especial**, 8ª., Atelier, 2023

Muñoz Conde, Francisco/López Pelegrín, Carmen, **Derecho Penal. Parte Especial**, 24ª., Tirant lo Blanch, 2022

SÁEZ LARA, Carmen (Coord.), **Protección jurídica de menores víctimas de violencia de género**, Tirant lo Blanch, 2021

PÉREZ VALLEJO, Ana María, **Prevención y Protección Integral Frente a la Violencia Infantil: Un Enfoque desde los Derechos de Niños, Niñas y Adolescentes**, Tirant lo Blanch, 2021

FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, María Begoña, **Protección integral de menores frente a la violencia**, 978-84-1124-813-6, Aranzadi, 2023

Complementary Bibliography

González Cussac, José Luis (Coord.), **Derecho Penal. Parte Especial**, 6ª., Tirant lo Blanch, 2019

Ramón Fernández, Francisca, **Menor y violencia de género**, Tirant lo Blanch, 2018

Martínez García, Clara, **Protección jurídica de las personas menores de edad frente a la violencia**, Aranzadi, 2018

Cuervo García, Ana L., **Menores maltratadores en el hogar: un estudio del fenómenos de la violencia filioparental**, José María Bosch Editor, 2018

Díez Peralta, Eva, **El matrimonio infantil y forzado en el Derecho internacional**, Tirant lo Blanch, 2019

De Montalvo Jääskeläinen, Federico, **Menores de edad y consentimiento informado**, Tirant lo Blanch, 2019

Asensio Sánchez, Miguel Ángel, **Minoría de edad y libertad religiosa en el ordenamiento jurídico español**, Tirant lo Blanch, 2019

Faggiani, Valentina, **Desafíos de la protección de menores en la sociedad digital**, Tirant lo Blanch, 2018

Lafont Nicuesa, Luis, **La determinación de la edad del presunto menor extranjero. Pasaporte contra pruebas médicas**, Tirant lo Blanch, 2018

Padilla, Dolores, **El síndrome de alienación parental**, Tirant lo Blanch, 2018

Verdera Izquierdo, Beatriz, **La actual configuración jurídica del interés del menor. De la discrecionalidad a la concreción**, Aranzadi, 2019

Bastante Granel, Víctor (Coord.), **La protección del menor. Situaciones y cuestiones actuales**, Comares, 2019

Andreu Martínez, Mª Belén, **La autonomía del menor en la asistencia sanitaria y el acceso a su historia clínica**, Aranzadi, 2018

Pérez Díaz, Raquel, **Los derechos al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen de los menores en el siglo XXI**, Aranzadi, 2018

Reyes Cano, Paula, **El olvido de los derechos de la infancia en la violencia de género**, Reus, 2019

GUTIÉRREZ I ALBENTOSA, Joan Manel, **El principio del interés del menor**, JM Bosch Editor, 2019

ORTEGA NAVARRO, Rafael Carlos, **El régimen jurídico del menor privado de libertad en los centros de internamiento de menores infractores**, Aranzadi, 2018

GÓMEZ BENGOCHEA, Blanca (Coord.), **Protección de la infancia: retos pendientes y propuestas de mejora**, Tirant lo Blanch, 2021

MORENO ACEVEDO, Rosmari, **Los delitos de pornografía infantil. Especial relevancia al tipo básico y tipos cualificados**, Aranzadi, 2023

GONZÁLEZ TASCÓN, Marta María, **Delitos sexuales y personas menores de edad o con discapacidad intelectual**, Tirant lo Blanch, 2022

CUERDA ARNAU, María Luisa (Dir.), **Comentarios al Código Penal 2 Tomos**, Tirant lo Blanch, 2023

Muñoz Ruiz, Josefa, **La sustracción de menores en contextos de violencia intrafamiliar y de género. Aspectos penales, civiles y procesales**, 9788411628020, Aranzadi, 2024

Uitts, Beatriz Susana, **Trata de menores con fines de explotación sexual en el ciberespacio**, 9788411638517, Aranzadi, 2024

De la Rosa Cortina, José Miguel, **Protección penal de la libertad e indemnidad sexual de los menores**, 9788411627146, Aranzadi, 2024

Vidal-Herrero Vior, M.ª Sonsoles, **Protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia**, 9788411475266, Tirant lo Blanch, 2023

Fuertes Iglesias, Carlos, **El nuevo derecho penal sexual español y los menores**, 978-84-10295-57-5, Aranzadi, 2024

Fuertes Iglesias, Carlos, **La cláusula "Romeo y Julieta" en el derecho español (art. 183 bis CP)**, 978-84-10295-33-9, Aranzadi, 2024

Del Carpio Delgado, Juana, **Explotación sexual de mujeres y menores y delitos afines: consideraciones político-criminales y criminológicas**, 978-84-1162-437-4, Aranzadi, 2024

Marco Francia, M.ª Pilar, **El agresor sexual de menores: aspectos penales y criminológicos**, 9788410565005, Tirant lo Blanch, 2024

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA				
The Minor as an Offender				
Subject	The Minor as an Offender			
Code	V08M042V01106			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección y Conflicto Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	5	Mandatory	1st	1st
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator	Vázquez Iglesias, María Dolores			
Lecturers	Vázquez Iglesias, María Dolores			
E-mail	miglesias@uvigo.es			

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA				
Proceso Penal de Menores				
Subject	Proceso Penal de Menores			
Code	V08M042V01201			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflicto Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	5	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público			
Coordinator	Otero Otero, Blanca			
Lecturers	Otero Otero, Blanca			
E-mail	blotero@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia estúdase o proceso penal que se aplica para enxuciar aos menores (entre 14 e 18 anos) que cometen feitos delitivos, e as súas particularidades con respecto ao proceso penal que rexe para os adultos			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B1	capacidade de síntesis e análise
B2	capacidade de aprender de forma autónoma
B3	capacidade de xestión da información
B5	capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B6	capacidade de argumentar e rebatir ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico
B9	comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como investigador
B10	comunicarse de maneira efectiva no ámbito académico e investigador
B11	traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada e interdisciplinar
C1	Capacidade de comprender sistematicamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C6	Capacidade de comunicar e compartir coa comunidade académica e a sociedade en xeral os resultados da investigación para o su aproveitamiento efectivo
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Coñecemento polo estudiantado das particularidades da xurisdicción penal de menores en España e dos principios informadores e especialidades do proceso penal de menores; así como familiarizarse co seu funcionamento práctico.	A2 A3 B1 B2 B3 B5 B6 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C6 C7
--	--

Contidos

Topic

Suxeitos intervinientes no proceso penal de menores	- Xulgados de menores - Ministerio Fiscal - Policía xudicial - O menor imputado - O abogado do menor - A vítima. O acusador particular - O Equipo Técnico
Os Xulgados de Menores	- Organización - Ámbito competencial
Principios informadores do proceso penal de menores	- Principios informadores do proceso penal de menores.
Desenvolvemento do proceso penal de menores	- Incoación do expediente de reforma - Fase de instrucción (Expediente de reforma) - Fase de audiencia ou xuízo - Sentencia - Recursos
Medidas cautelares no proceso penal de menores	- Medidas cautelares na Lei de Responsabilidade Penal do Menor - Medidas cautelares personais. - Medidas cautelares reais.
A responsabilidade civil derivada do delito no proceso penal de menores	- Ámbito de aplicación e regulación legal.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	13	42	55
Estudo de casos	2	17	19
Estudo previo	0	50	50
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Estudo previo	Busca, lectura e estudo de bibliografía, lexislación e xurisprudencia, que se realizarán de forma autónoma por parte do alumnado

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Con ocasión das sesións presenciais do Master, o profesor atenderá aos alumnos de forma personalizada ó efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico

Lección maxistral	Con ocasión das sesións presenciais do Master, o profesor atenderá aos alumnos de forma personalizada ó efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico
Estudo previo	Con ocasión das sesións presenciais do Master, o profesor atenderá aos alumnos de forma personalizada ó efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Lección maxistral	Valórase a asistencia ás sesións maxistrais e a participación do alumno nos debates que se susciten na aula	40	B1 B2 B3 B5 B6 B10	C6 C7
Estudo de casos	Valórase a preparación por parte dos alumnos/as dos casos presentados polo profesor e a súa participación nos debates que sobre eles se susciten na aula	30	A2 A3 B1 B2 B3 B5 B6	C1 C2 C3
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30	B1 B2 B3 B6	C2 C3

Other comments on the Evaluation

A) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

1º Para que o alumno/a sexa avaliado polo sistema de avaliación continua deberá asistir, como mínimo, ao 75% das sesións da materia. O alumno/a que puntualmente por motivos imprevisibles e debidamente xustificadas non poida completar esta porcentaxe de asistencia, deberá comunicalo por escrito ao respectivo/a coordinador/a da materia, e este/a valorará se a puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen.

2º Pola asistencia a clase o alumno/a poderá obter ata un 40% da cualificación final. O 60% restante da cualificación final resultará da avaliación dos traballos ou actividades establecidas polo profesorado baixo supervisión do Coordinador/a da materia; en concreto, un 30% do estudo de casos e un 30% do exame de preguntas obxectivas.

3º Na convocatoria extraordinaria, o alumno/a deberá entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e, ademais, terá que presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica que lle indicará o coordinador/a da materia.

B) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA:

O alumno/a que non asista ao mínimo do 75% das sesións da materia e que, no seu caso, non xustifique debidamente a falta de asistencia puntual e imprevisible, poderá obter o 100% da cualificación realizando unha proba final de avaliación, teórica e/ou práctica, que lle indicará o coordinador/a da materia, na convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria fixada ao efecto, ademais de entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso, se así llo indicara o coordinador/a da materia.

C) PROBAS DE AVALIACIÓN:

As datas e horarios das probas de avaliación especifícanse no calendario que para o curso aprobe ao efecto a Comisión Académica do Máster, que se publican na páxina web do título.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ornosa Fernández, M.R., **Derecho Penal de Menores. Comentarios a la Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores**, Bosch, ÚLTIMA EDICIÓN

De Urbano Castrillo, E. y De la Rosa Cortina, J.M., **La Responsabilidad Penal de los Menores (Adaptada a la LO 8/2006, de 4 de diciembre)**, Thomson-Aranzadi, ÚLTIMA EDICIÓN

González Pillado, E. (Coord.), **Proceso Penal de Menores**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

García-Rostán Calvín, G., **El Proceso Penal de Menores**, Thomson-Aranzadi, ÚLTIMA EDICIÓN

DÍEZ MAROTO Y VILLAREJO, J., **Comentarios a la Ley reguladora de la responsabilidad penal de los menores**, Civitas, ÚLTIMA EDICIÓN

BERNUZ BENEITEZ, M.J. y FERNÁNDEZ MOLINA, E., **Justicia de menores**, Síntesis SA, ÚLTIMA EDICIÓN

GARRIDO CARRILLO, F.J., **El proceso penal de menores. La justicia de menores en España**, Editorial Tecnica Avicam, ÚLTIMA EDICIÓN

COQUILLAT VICENTE, A., **Proceso Penal de Menores. Esquemas y formularios**, 4ª, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

Complementary Bibliography

Dolz Lago, M.J., **Comentarios a la Legislación Penal de Menores**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

ESCANCIANO SÁNCHEZ y otros, **Intervención con menores en conflicto con la ley**, Dykinson, ÚLTIMA EDICIÓN

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

O Menor como Infractor/V08M042V01106

O Menor como Víctima de Feitos Delitivos/V08M042V01105

IDENTIFYING DATA**A Intervención Socio-Educativa con Menores en Situación de Risco, Desprotección e Conflicto Social**

Subject	A Intervención Socio-Educativa con Menores en Situación de Risco, Desprotección e Conflicto Social			
Code	V08M042V01202			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflicto Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	7	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa Dereito público Dereito público especial Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Verde Diego, María del Carmen			
Lecturers	Arias Martínez, María Antonia Braña Rey, Fátima Casado Neira, David García Vázquez, Yolanda González Rodríguez, Rubén Rodríguez Martín-Retortillo, Rosa María Verde Diego, María del Carmen			
E-mail	carmenverde@uvigo.es			
Web				
General description	Master en menores en situación de desprotección e conflicto social			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	capacidade de síntesis e análise
B2	capacidade de aprender de forma autónoma
B3	capacidade de xestión da información
B4	capacidade de organizar e planificar
B5	capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B6	capacidade de argumentar e rebatir ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico
B7	capacidade de investigar de forma colaborativa
B8	preocupación pola calidade
B9	comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como investigador
B10	comunicarse de maneira efectiva no ámbito académico e investigador
B11	traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada e interdisciplinar
B12	capacidade de captar e aproveitar con eficiencia os recursos destinados á investigación
C1	Capacidade de comprender sistematicamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social

C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C4	Dominar habilidades e métodos de investigación especificamente relacionados cos menores desprotexidos e en conflito social
C5	Capacidade de concebir, deseñar e por en práctica, con seriedade académica, un proceso de investigación no ámbito dos menores desprotexidos e en conflito social
C6	Capacidade de comunicar e compartir coa comunidade académica e a sociedade en xeral os resultados da investigación para o su aproveitamiento efectivo
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo
C8	Capacidade de incentivar e impulsar en contextos académicos e profesionais a investigación no ámbito dos menores desprotexidos e en conflito social

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Espérase que se adquiran estes resultados de formación e aprendizaxe, coñecementos, habilidades e competencias	A1
	A6
	A2
	A6
	A3
	A4
	A5
	B1
	B2
	B3
	B4
	B5
	B6
	B7
	B8
	B13
	B9
	B10
	B11
	B12
	C1
	C2
	C9
	C3
	C4
	C5
	C6
	C7
	C8
	C9
	C9
	C9
	D1
	D1
	D1
	D1

Contidos

Topic	
A intervención psico-socio-educativa ante o menor en situación de risco e ante o menor en situación de desamparo.	1. A intervención específica no ámbito educativo. 2. A intervención social con familias 2.1. Familias con menores en situación de risco 2.2 Familias con menores en situación de desamparo 3. Os programas de inserción laboral para menores en risco e/ou desamparo.
Medidas de conciliación de vida laboral e familiar	A acción protectora da Seguridade social

Centros de atención de menores	1. Posición xurídica do menor administrado ante o poder público 2. Servizos sociais de menores como servizo público 2.1. Formas de prestación dos servizos sociais de menores 2.2. Entidades prestadoras de servizos sociais de menores 3. Centros destinados á atención do menor: Tipoloxía e características 4. Instrumentos de control utilizados pola Administración en materia de servizos sociais de menores 4.1. A autorización administrativa 4.2. A acreditación 4.3. Potestades de vixilancia e inspección
Situacións específicas de desprotección de menores: Menores estranxeiros non acompañados. Menores pertencentes a minorías étnicas.	1. Conceptualización sobre os menores estranxeiros. Menores inmigrantes. Menores non acompañados. Orixe do fenómeno. Perfil dos MENAS. Protocolo de actuación policial, social, sanitaria e educativa ante os MENA. Intervención social con MENA: problemas e reflexións. 2. Definición de Menores pertencentes a minorías étnicas. Problemáticas específicas. Intervención social, sanitaria y educativa con Menores pertencentes a minorías étnicas. Problemas e reflexións

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	0	28
Resolución de problemas de forma autónoma	0	73	73
Estudo de casos	0	74	74

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación de resultados.
Estudo de casos	Proba na que un estudante debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Consiste en actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación de resultados. Isto é o alumnado resolverá por si mesmo os exercicios que lle encomende cada docente produto da lectura ou análise de textos, casos, etc. Os docentes estarán a disposición do alumnado para calquera dúbida en horario de tutoría (en despacho presencial ou virtual a través do Campus remoto) e/ou por correo electrónico.
Estudo de casos	Proba na que un estudante debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Os docentes estarán a disposición do alumnado para calquera dúbida en horario de tutoría (en despacho presencial ou virtual a través do Campus remoto) e/ou por correo electrónico.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Lección maxistral	Pola asistencia á Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.	40

Resolución de problemas de forma autónoma	Pola resolución axeitada de Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación de resultados.	30	A1 B3 C1 A2 B6 C2 A3 B7 C3 A4 B9 C4 A5 B10 C5 B12 C6 C7 C8
Estudo de casos	Pola resolución axeitada de Actividade na que se formulan cómo interpretar e resolver un caso relacionado coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación de resultados.	30	A1 B1 C1 A2 B2 C2 A3 B5 C3 A4 B8 C4 A5 B11 C5 C6 C7 C8

Other comments on the Evaluation

A) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

1º Para que o alumno/a sexa avaliado polo sistema de avaliación continua deberá asistir, como mínimo, ao 75% das sesións da materia. O alumno/a que puntualmente por motivos imprevisibles e debidamente xustificados non poida completar esta porcentaxe de asistencia, deberá comunicalo por escrito ao respectivo/a coordinador/a da materia, neste Módulo a Carmen Verde Diego, carmenverde@uvigo.gal quen valorará se a puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen.

2º Pola asistencia a clase o alumno/a poderá obter ata un 40% da cualificación final. A porcentaxe restante da cualificación final resultará da resolución de problemas de forma autónoma (30% da nota) e do estudo de casos (30%) que establecerá o profesorado baixo a supervisión do Coordinador/a da materia.

3º Na convocatoria extraordinaria, o alumno/a deberá entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e, ademais, terá que presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica que lle indicará o coordinador/a da materia.

B) ALUMNADO SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA: O alumno/a que non asista ao mínimo do 75% das sesións da materia e que, no seu caso, non xustifique debidamente a falta de asistencia puntual e imprevisible, poderá obter o 100% da cualificación realizando unha proba final de avaliación, teórica e/ou práctica, que lle indicará o coordinador/a da materia, na convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria fixada ao efecto, ademais de entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso, se así llo indicara o coordinador/a da materia.

C) PROBAS DE AVALIACIÓN: As datas e horarios das probas de avaliación especifícanse no calendario que para o curso aprobe ao efecto a Comisión Académica do Máster, que se publican na páxina web do título.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Navarro Pérez, J.J. y Mestre Escrivá, Mª V, **El marco global de atención al menor. Prácticas basadas en la evidencia, reflexiones y experiencias de éxito.**, 1, Tirant Humanidades, 2015

Pérez Cosín, J.V., Navarro Pérez, J.J. y Uceda Maza, F.X., **Propuestas de intervención socioeducativa con las adolescencias**, 1, Nau LLibres, 2010

Gaitán, L., **De menores a protagonistas. Los derechos de los niños en el Trabajo social.**, Impuls a la Accio Social y Consejo General del Tra, 2014

PICORNELL LUCAS, A., **La infancia en desamparo**, Nau LLibres, 2006

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

A Bibliografía específica será entregada por cada docente na súa sesión.

IDENTIFYING DATA				
La Mediación como Medio de Solución de Conflictos con Menores				
Subject	La Mediación como Medio de Solución de Conflictos con Menores			
Code	V08M042V01203			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección y Conflicto Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castellano Gallego			
Department	Análisis e intervención psicosocioeducativa Derecho público			
Coordinator	Fernández Fustes, María Dolores			
Lecturers	Fernández Fustes, María Dolores Otero Otero, Blanca Vázquez Figueiredo, María José Vázquez Pérez, Raquel			
E-mail	dfustes@uvigo.es			
Web				
General description	En esta materia se estudia la mediación como método extrajudicial de solución de conflictos, analizándose sus ámbitos de aplicación relacionados con los menores: la mediación familiar, la mediación escolar y la mediación con menores infractores			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Contenidos

Topic

1. Consideraciones generales sobre la mediación. 1.1. Principios de la mediación. 1.2. El mediador. 1.3. Procedimiento de mediación.
2. La mediación en el ámbito familiar.
3. La mediación escolar.
4. La mediación con menores infractores.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	13	35	48
Estudio previo	0	39	39
Estudio de casos	8	32	40
Examen de preguntas objetivas	1	10	11
Resolución de problemas y/o ejercicios	2	10	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Lección magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante.
Estudio previo	Busca, lectura y estudio de bibliografía, legislación y jurisprudencia, que se realizará de forma autónoma por parte del alumnado.
Estudio de casos	Análisis de un hecho, problema o caso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y entrenarse en procedimientos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección magistral	Se atenderán las consultas de los estudiantes relacionadas con las dudas y cuestiones que se les susciten en relación con los contenidos de la materia. Las tutorías se podrán realizar tanto presencialmente como mediante la utilización de medios no presenciales -fundamentalmente, los despachos virtuales de los profesores de la Universidade de Vigo y correos electrónicos, foros y otros medios telemáticos-.
Estudio de casos	Se atenderán las consultas de los estudiantes relacionadas con las dudas y cuestiones que se les susciten en relación con los contenidos de la materia. Las tutorías se podrán realizar tanto presencialmente como mediante la utilización de medios no presenciales -fundamentalmente, los despachos virtuales de los profesores de la Universidade de Vigo y correos electrónicos, foros y otros medios telemáticos-.
Estudio previo	Se atenderán las consultas de los estudiantes relacionadas con las dudas y cuestiones que se les susciten en relación con los contenidos de la materia. Las tutorías se podrán realizar tanto presencialmente como mediante la utilización de medios no presenciales -fundamentalmente, los despachos virtuales de los profesores de la Universidade de Vigo y correos electrónicos, foros y otros medios telemáticos-.

Evaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección magistral	Por la asistencia a la exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante	40	
Examen de preguntas objetivas	Pruebas para la evaluación de competencias adquiridas que incluyen preguntas cerradas con diferentes alternativas de respuestas. El alumnado selecciona una respuesta entre un número limitado de posibilidades.	30	
Resolución de problemas y/o ejercicios	Prueba en la que el alumno debe solucionar una serie de problemas y/o ejercicios en un tiempo/condiciones establecido/as por el profesor. De esta manera, el alumno debe aplicar los conocimientos que ha adquirido.	30	

Other comments on the Evaluation

1. Primera oportunidad (mayo/junio):

A) Evaluación continua:

Para que el alumnado sea evaluado por evaluación continua debe asistir como **mínimo al 75% de las sesiones de la asignatura**. El estudiante que por motivos imprevisibles y justificados debidamente no pueda completar ese porcentaje de asistencia, deberá comunicarlo por escrito al respectivo/a coordinador/a de la asignatura, y este/a valorará si la puntual falta de asistencia puede ser suplida por los métodos de evaluación que se le indiquen.

Por la **asistencia y participación activa** en la clase el estudiante podrá obtener hasta un **40% de la calificación final**. El **60% restante de la calificación final** resultará de la evaluación de las actividades establecidas en la Guía docente de la materia:

1. Una **prueba de preguntas objetivas**, que representa el **30% de la calificación final**.
2. Un **estudio de casos**, que representa el **30% de la calificación final**.

B) Evaluación Final (sin evaluación continua):

El alumnado que no pueda ser evaluado por evaluación continua, podrá obtener el 100% de la calificación, realizando para ello:

1. Una **prueba teórica**, que consistirá en una **prueba tipo test**, que supondrá el **50% de la nota final**.
2. Una **prueba práctica**, que consistirá en la **resolución de un supuesto práctico**, que representará otro **50% de la nota final**.

2. Segunda oportunidad:

El alumnado deberá entregar los trabajos o actividades exigidas en la materia a lo largo del curso y además deberá

presentarse a una prueba final, teórica y práctica.

1. La **prueba teórica** consistirá en una **prueba tipo test**, que supondrá el **50% de la nota final**.
2. La **prueba práctica** consistirá en la **resolución de un supuesto práctico**, que representará otro **50% de la nota final**.

Las fechas y horarios de las pruebas de evaluación se especificarán en el calendario que apruebe al efecto, si procede, la comisión académica del máster, para el presente curso académico, que se publican en la página web del título.

OTRAS INDICACIONES

Las calificaciones se publicarán en la plataforma interna o aula virtual oficial de la Universidade de Vigo, con acceso limitado al profesorado de la materia y al alumnado matriculado.

De resultar preciso, por motivos excepcionales, modificar o concretar los métodos de evaluación señalados en la guía, tales modificaciones se publicarán en el mismo soporte telemático.

En caso de que sea necesario realizar a uno o varios estudiantes cualquiera de las pruebas en fecha distinta de las previstas en el cronograma o en el calendario oficial, podrá sustituirse por un examen oral sobre el contenido objeto de evaluación.

En todos los casos, las pruebas realizadas permitirán evaluar los resultados de aprendizaje.

Fuentes de información

Basic Bibliography

SOLETO MUÑOZ, H.; OTERO PARGA, M., **Mediación y solución de conflictos: habilidades para una necesidad emergente**, última edición

BARONA VILAR, S., **Mediación penal: fundamentos, fines y régimen jurídico**, última edición

GONZÁLEZ PILLADO, E., **Mediación con menores infractores en España y países de su entorno**, última edición

SOLETO MUÑOZ, H., **Mediación y resolución de conflictos: técnicas y ámbitos**, última edición

BARONA VILAR, S., **Mediación en asuntos civiles y mercantiles en España : tras la aprobación de la Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles**, última edición

PILLADO GONZÁLEZ, E., **Mediación familiar**, última edición

Complementary Bibliography

LUQUIN BERGARECHE, R., **Teoría y práctica de la mediación familiar intrajudicial y extrajudicial en España**, última edición

GORDILLO SANTANA, L. F., **La Justicia restaurativa y la mediación penal**, última edición

RÍOS MARTÍN, J. C., **La Mediación penal y penitenciaria: experiencias de diálogo en el sistema penal para la reducción de la violencia y el sufrimiento humano**, última edición

Consejo General del Poder Judicial, **La Mediación civil y penal: un año de experiencia**, última edición

BOUCHÉ PERIS, J. H., HIDALGO, F., **Mediación y orientación familiar**, última edición

BERNAL SAMPER, T., **La Mediación : una solución a los conflictos de ruptura de pareja**, última edición

GARCIANDÍA GONZÁLEZ, P., **Sobre la mediación penal**, última edición

Aranzadi-Westlaw,

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Traballo de Fin de Máster**

Subject	Traballo de Fin de Máster			
Code	V08M042V01204			
Study programme	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflito Social			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Lecturers	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
E-mail	estevez.abeleira@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia o/a alumno/a, baixo a dirección do/a titor/a que se lle asignará, deberá elaborar, presentar e defender un traballo de investigación inédito ou orixinal, relativo a algún dos temas sobre os que versa o Máster.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	capacidade de síntesis e análise
B2	capacidade de aprender de forma autónoma
B3	capacidade de xestión da información
B4	capacidade de organizar e planificar
B5	capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B6	capacidade de argumentar e rebatir ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico
B7	capacidade de investigar de forma colaborativa
B8	preocupación pola calidade
B9	comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como investigador
B10	comunicarse de maneira efectiva no ámbito académico e investigador
B11	traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada e interdisciplinar
B12	capacidade de captar e aproveitar con eficiencia os recursos destinados á investigación
C1	Capacidade de comprender sistematicamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C4	Dominar habilidades e métodos de investigación especificamente relacionados cos menores desprotexidos e en conflito social
C5	Capacidade de concebir, deseñar e por en práctica, con seriedade académica, un proceso de investigación no ámbito dos menores desprotexidos e en conflito social
C6	Capacidade de comunicar e compartir coa comunidade académica e a sociedade en xeral os resultados da investigación para o su aproveitamiento efectivo
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo
C8	Capacidade de incentivar e impulsar en contextos académicos e profesionais a investigación no ámbito dos menores desprotexidos e en conflito social

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O traballo de Fin de Máster deberá verificar a adquisición polo estudante de todas as competencias previstas para a obtención do Título, de xeito que acredite a súa capacidade de elaborar, presentar e defender un traballo de investigación inédito ou orixinal, relativo a algún dos temas sobre os que versa o Máster.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos

Topic

Ofreceráse ao longo do curso ao estudante unha Elección de título de TFM conforme a certos criterios e elaboración e lista de temas sobre os que poderá versar o seu defensa en algunha das convocatorias oficiais.

Traballo Fin de Máster (en todo caso, relativos aos contidos do Máster) co correspondente titor/a, a fin de que poida escoller o que resulte do seu interese, segundo as prioridades e criterios concretos que no seu momento se determinen.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	10	290	300

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual, e coas correspondentes titorías personalizadas, elabora o seu Traballo de Fin de Máster. Esta actividade inclúe: - Recopilación, descrición e análise de fontes e bibliografía - Titorías co titor académico - Realización do Traballo de Fin de Máster - Presentación e defensa do traballo

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Traballo tutelado Cada estudante estará a cargo de, alomenos, un/unha titor/a, que fará un seguimento da elaboración do Traballo Fin de Máster ata a súa defensa pública e atendendo ás disposicións contidas na normativa para a elaboración dos Traballos Fin de Máster en Menores en situación de desprotección e conflito social. CALENDARIO DE ELABORACIÓN DE TFM: - Primeira reunión con o titor/a: se recomenda que teña lugar nos 15 días seguintes á comunicación da asignación dos títulos de TFM. - Entrega do esquema o estrutura do traballo proxectado ao titor/a: cando o determine o titor/a. Se recomenda que se haga, aproximadamente, 4 meses antes da data en que pretenda defenderse o TFM. - Revisión da primeira elaboración (borrador): cando o determine o titor/a. Se recomenda que se haga, aproximadamente, 2 meses antes da data en que pretenda defenderse o TFM. - Entrega definitiva do traballo ao titor/a: cando o determine o titor/a. En todo caso, cunha antelación mínima de 15 días á data do depósito do TFM. - Depósito do TFM: entrega do TFM á coordinadora da asignatura TFM nas datas que se aprueben para as diferentes convocatorias pola Comisión académica, e cumprindo as formalidades exixidas. - Defensa do TFM: nas datas e ante os tribunais aprobados na Comisión académica do Máster. Os titores/as se reservan o dereito a non asumir o inicio da supervisión do TFM do/a alumno/a asignado/a nunha data próxima á fixada pola Comisión académica do Máster para o depósito do TFM en cada una das convocatorias de defensa. O incumprimento polo/a alumno/a do calendario de obrigas establecidas polo titor/a do TFM permite ao titor/a valorar no continuar coa supervisión do TFM para súa defensa nas diferentes convocatorias.

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Traballo tutelado	Celebrado o acto de presentación pública do TFM, o Tribunal avaliador deliberará sobre a cualificación tomando en consideración a calidade do contido do TFM, así como a propia exposición, en particular, a claridade expositiva e a capacidade de debate e defensa argumental do/a alumno/a. Na avaliación aplicaranse os seguintes criterios: 1.- Informe do/a titor/a: ata 2 puntos. 2.- Calidade do contido: Ata 5 puntos. a. Metodoloxía: máx. 2 puntos. b. Calidade da redacción: máx. 1 punto. c. Conclusións: máx. 2 puntos. 3.- Exposición: Ata 3 puntos. a. Claridade expositiva: máx. 2 puntos. b. Capacidade de debate e defensa argumental: máx. 1 punto. Aos efectos da ponderación do apartado 1 o/a titor/a deberá emitir unha puntuación numérica sobre base 10. A cualificación final será a resultante da media aritmética das notas atribuídas por cada un dos membros do Tribunal avaliador máis a ponderación da nota do apartado 1.	100	A1	B1	C1
			A2	B2	C2
			A3	B3	C3
			A4	B4	C4
			A5	B5	C5
				B6	C6
				B7	C7
				B8	C8
				B9	
				B10	
				B11	
				B12	

Other comments on the Evaluation

Serán aplicables na segunda convocatoria os mesmos criterios expostos para a primeira convocatoria.

As datas de depósito e defensa do Traballo Fin de Máster serán as aprobadas pola Comisión académica do Máster para o curso 2024-2025.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

A que localice o propio alumno/a, ademais da facilitada polo tutor/a,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Adopción Nacional e Internacional de Menores/V08M042V01103

O Menor como Infractor/V08M042V01106

O Menor como Vítima de Feitos Delitivos/V08M042V01105

A Intervención Socio-Educativa con Menores en Situación de Risco, Desprotección e Conflito Social/V08M042V01202

A Mediación como Medio de Solución de Conflitos con Menores/V08M042V01203

Marco Normativo da Protección do Menor/V08M042V01101

Medidas de Protección do Menor en Situación de Risco e Desamparo/V08M042V01102

Procedementos Cívís e Protección de Menores. Xurisdición Voluntaria e Contenciosa/V08M042V01104

Other comments

Para a avaliación do Traballo Fin de Máster, o alumno/a deberá, previamente, facer o depósito do mesmo segundo as indicacións do coordinador/a da materia. En todo caso, ao realizar o depósito, o alumno/a deberá entregar a solicitude de defensa na convocatoria da súa elección, o informe do seu titor/a debidamente asinado e coa cualificación outorgada en base dez, así como o extracto do expediente académico que acredite ter superadas todas as materias do máster, a excepción da materia "Traballo Fin de Máster". Así mesmo, deberá enviar o Traballo Fin de Máster en formato pdf segundo as indicacións do coordinador/a da materia.
